

تحصیل باما

سوالات احتمالی منطق کنکور انسانی

WWW.TAHSILBAMA.COM

منطق

گزینه ۴

۱

قضیه "بعضی الف ب نیست" سالبه جزئی است و وقتی که درست باشد با:

هر الف ب است. ← تناقض دارد و تناقض آن قطعاً غلط است.

بعضی الف ب است ← تحت تضاد دارد و تحت تضاد آن مجهول است؛ زیرا هر دو می‌توانند درست باشند.

هیچ الف ب نیست ← تداخل دارد و در تداخل وقتی قضیه جزئی درست است قضیه کلی مجهول است و اصرار بر درست بودن و استثنا بودن آن امکان مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی را دارا است.

با قضیه بعضی ب الف نیست رابطه عکس مستوی دارد که چون سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد عکس کردن آن امکان مغالطه ایهام انعکاس دارد. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: قسمت دوم گزینه نادرست است و با قضیه صورت سؤال هیچ رابطه‌ای ندارد.

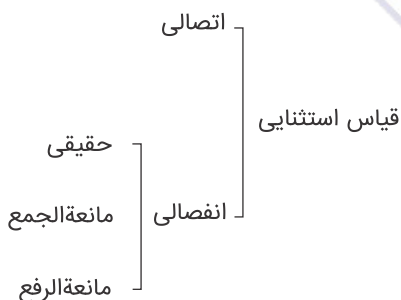
گزینه ۲: بعضی الف ب است با قضیه صورت سؤال تحت تضاد دارد و مجهول است، هر الف ب است با قضیه صورت سؤال تناقض دارد و قطعاً غلط است.

گزینه ۳: ترتیب پاسخ گزینه‌ها با موارد خواسته‌شده در سؤال رعایت نشده است.

گزینه ۴

۲

قیاس استثنایی از دو مقدمه تشکیل می‌شود، که یکی شرطی و دیگری حملی است. این نوع قیاس چهار حالت دارد.

تحصیل باما

گزینه ۳

۳

صفت اشاره مانند این و آن نشان‌دهنده جزئی بودن قضیه می‌باشد.

گزینه ۱

۴

دیشب تو را از خوبی تشبیه به ماه کردم. ← مفهوم، معنی (ذهن)

هر گردی گردو نیست. ← لفظ (زبان)

زیارت و سیاحت واژگان هم‌ریشه نیستند. ← لفظ (زبان)

گزینه ۲

۵

گل و رز با یکدیگر را به عموم و خصوص مطلق دارند، زیرا گل رز زیرمجموعه گل است. گل و رز هر دو با قرمز رابطه عموم و خصوص مطلق دارند، زیرا همه قرمزهایی داریم که گل رز یا دیگر گل‌ها هستند و هم گل و گل‌رزهایی داریم که قرمز هستند.

گزینه ۳

۶

ایهام انعکاس

گزینه ۳

۷

هر کار نیکی می‌تواند هم رضایت خدا را در پی داشته باشد و هم رضایت خلق خدا را پس، اجتماع جایز است، کار نیک نمی‌تواند نه رضایت خدا را در پی داشته باشد نه رضایت خلق خدا را، پس ارتفاع محال است.

گزینه ۳

۸

عصا در عبارت " فعلاً کمی دست به عصا باش " به معنای آرام‌تر حرکت کن و محتاط باش هست، اما از این عبارت وقتی عصا به معنای واقعی آن درک شود به این معنا است که شنونده مغالطه توسل به معنای ظاهری می‌کند.

گزینه ۴

۹

گزینه ۴ صحیح است.

گزینه ۱

۱۰

بررسی گزینه‌ها:

- ۱- خودخانه (مطابقی) - خود دست (مطابقی) - خود قرآن (مطابقی)
 - ۲- خود پاکن (مطابقی) - بخشی از دست (تضمینی) - درب قوری (تضمینی)
 - ۳- به شکل ماه (التزامی) - همانند کوه بودن (التزامی) - خرابی ماشین (تضمینی)
 - ۴- دست خدا (التزامی) - مظهر خوش قد و بالایی (التزامی) - شستشوی دست و صورت (تضمینی)
- ۱- دلالت مطابقی است چون تمام آنچه خانه است مد نظر می‌باشد، نه بخشی و نه چیزی مربوط به آن- دلالت مطابقی است چون تمام دست را بالا می‌برد نه قسمتی از آن را - دلالت مطابقی است زیرا قلم دقیقاً به کل قلم اشاره دارد نه چیزی مربوط به آن و نه قسمتی از آن
- ۲- دلالت مطابقی است چون کل پاک‌کن مدنظر است - دلالت التزامی است و منظور این است که به سرعت می‌نوشتیم - دلالت مطابقی است چون کل معنای قوری مدنظر است
- ۳- دلالت التزامی است زیرا معشوق مد نظر است نه ماه - دلالت مطابقی است چون دقیقاً خود کوه مد نظر است نه بخشی از آن و نه چیزی مربوط به آن- دلالت تضمینی است زیرا بخشی از ماشین که موتور است مد نظر است
- ۴- منظور مجاز از اراده قدرت خداست - دلالت مطابقی است زیرا منظور خود سرو است - دلالت تضمینی است زیرا بخشی از دست و صورت بعد از رسیدن به خانه شسته می‌شوند نه همه آن‌ها.

گزینه ۳

۱۱

نتیجه استدلال تمثیلی، احتمالی است یعنی ممکن است درست یا غلط باشد و به صورت قطعی نمی‌توان در مورد نتیجه آن نظر داد. تحلیل گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های ۱ و ۴: مثالی برای استدلال استقرایی هستند درحالی‌که صورت سؤال به استدلال تمثیلی مربوط می‌شود.

گزینه ۲: قسمت دوم گزینه درست است درحالی‌که صورت سؤال عبارت نادرست خواسته است.

تنها در گزینه چهارم هر سه دلالت مطابقه، تضمن و التزام وجود دارد.

در مفهوم ارائه شده منظور از "چهره گشودن" عبارتی کنایه آمیز است و بر این اساس دلالت التزام مطرح شده است؛ زیرا چهره در اینجا به معنای رو کردن اقبال و شانس آمده است.

در این عبارات مقصود از "مادر" در واقع "خود شخص مادر" است، پس دلالت مطابقه می باشد. اما مراد از کلمه "رویش" در عبارت "رویش را ببوس" چون مراد بخشی از صورت یا گونه مادر است، پس دلالت تضمنی می باشد.

ابتدا قضیه "هیچ الف، ب نیست" را نقیض می کنیم ← بعضی الف، ب است.

پس به متداخل تبدیل می کنیم ← هر الف ب است.

رابطه هیچ الف ب نیست با هر الف ب است = متضاد

در تضاد صدقی هر دو قضیه محال است (رد گزینه ۲)

قضیه به دست آمده، موجب کلی است (رد گزینه ۳)

گزینه ۴ صحیح است.

منفصل حقیقی ← نه هر دو و نه هیچ کدام
 قضایای شرطی منفصل دارای سه حالت هستند:
 منفصل مانع الجمع ← نه هر دو شاید هیچ کدام
 منفصل مانع الرفع ← نه هیچ کدام و شاید هر دو

استدلال تمثیلی ← در ادبیات، روانشناسی و صنایع هوایی

استقرا ← در علوم تجربی

قیاس ← در فلسفه و علوم عقلانی

بنا بر صورت سؤال هر "ب" ای "الف" است، اما هر "الف" ای "ب" نیست. از همین موضوع می توان نتیجه گرفت نسبت "ب" و "الف" عموم و خصوص مطلق است (رد گزینه های ۳ و ۴)، اما از آنجایی که قضیه "هر الف ب نیست" کاذب است می توان نتیجه گرفت که نقیض آن یعنی "بعضی الف ب نیست" صادق است. به همین خاطر با در نظر گرفتن صدق دو قضیه "بعضی الف ب نیست" و "هر ب الف است" به راحتی می توان نتیجه گرفت که مفهوم "الف" عام تر از مفهوم "ب" است چراکه "الف" شامل تمام مصادیق "ب" می شود (بنا بر قضیه "هر ب الف است")، اما "ب" شامل تمام مصادیق "الف" نمی شود (بنا بر قضیه "بعضی الف ب نیست"). به همین دلیل گزینه دوم صحیح خواهد بود.

قیاس استثنایی شرطی متصل است، پس به مقدمه دوم نگاه می کنیم، که رفع تالی است.

رفع تالی منجر به رفع مقدم می شود، پس نتیجه می شود: کسی در خانه نیست.

در عبارت: "نقش ما گو ننگارند به دیباچه عقل فقط یک قضیه به کار رفته است.

این بیت چنین معنی می‌شود:

بگو نقش ما را به دیباچه عقل واگذار نکنند یا عقل آن را ترسیم نکنند، نشان من و تو هرکجا که نامه عشق باشد، وجود دارد.

قسمت اول "یا مصرع اول" این بیت: جمله امری می‌باشد. (پس انشایی بوده و قضیه نیست).

بخش دوم عبارت؛ یک قضیه حملی می‌باشد و پس کاملاً این عبارت درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: در عبارت "چون نیک نظر کرد بر خویش در آن دید" گفتا ز نالیم که از ماست که بر ماست؛ دو قضیه شرطی و دو قضیه

حملی به کار رفته است. این عبارت به این معنا است: که وقتی به خوبی نگاه کرد، پر خود را در آن دید و گفت از چه کسی به نالین و شکایت داشته باشیم وقتی، از ماست که بر ماست، یعنی خود کرده را هیچ تدبیری نیست.

عبارت مذکور کلاً "دو قضیه حملی" را نشان می‌دهد و در آن قضیه شرطی به کار نرفته است.

گزینه ۳: در عبارت: "چرخ نبندد گرهی بر سرت" تا نگشاید گرهی دیگر" یک بار گره بر سر بستن از چرخ فلک سلب شده و بار دیگر گشودن گره به آن نسبت داده شده است.

این عبارت خود دو برداشت متفاوت را مطرح می‌کند؛ که اگر چرخ فلک گره بر سر راه تو ایجاد کرد گره‌های دیگری را از راه تو می‌گشاید، در این حالت هر دو قسمت جمله، موجه بوده و هیچ جمله سالبه‌ای مطرح نشده است، برداشت دیگر: اینکه چرخ فلک بر سر راه انسان گره (مشکلی) ایجاد نمی‌کند؛ مگر آنکه آن گره به این دلیل باشد که بخواهد گره دیگری را که مهم‌تر است، باز کند. به تعبیری "گر خداوند ز رحمت ببندد دری ز حکمت گشاید در دیگری"

در این حالت قسمت اول جمله ارائه شده سالبه بوده و بخش دوم موجه می‌باشد، که مطابق با صورت تست است و در چنین برداشتی این گزینه نیز می‌تواند درست باشد، پس متأسفانه این تست از استاندارد لازم برخوردار نیست.

گزینه ۴: در قضیه "در طلب دانش همت می‌کنم"

به ثبوت "همت" برای "طلب دانش" حکم شده است.

از این عبارت این‌گونه تعبیر می‌شود: "من در طلب دانش همت خواهم کرد"

در عبارت مذکور به ثبوت "همت" برای "من" حکم و قضاوت شده است.

پروین تجربیات محدود خود را به همه موارد و برای همه افراد عمومیت داده است، پس در این مثال ما شاهد استدلال استقراء تعمیمی هستیم . (تأیید گزینه ۴)

رد گزینه ۱: این مثال بیانگر استنتاج بهترین تبیین؛ در انواع استدلال استقرایی است، زیرا فقط احتمال بالایی داده است که علی رتبه می‌آورد، نه اینکه قبلاً رتبه آورده باشد و به آینده تعمیم داده شود.

رد گزینه ۲: صحیح است که ابتدا مشاهدات قبلی خود را مطرح کرده است، ولی در نهایت باتوجه به مدار حرکت زمین استنتاج کرده است که نوعی استدلال قیاسی است، زیرا چگونگی مدار حرکت زمین کوتاه شدن روزها را به‌طور قطعی معین می‌کند.

رد گزینه ۳: نتیجه انتخابات یک استدلال استقرایی تام است، زیرا همه آراء شمارش جز به جز و موشکافانه می‌شوند، جمله پایانی هم یک نتیجه‌گیری نیست، بلکه یک اظهار نظر می‌باشد.